

SCOLOPENDRA MODUM COMPENDIUM

De opbouw, doelen en werkwijze van
Dierenwerkgroep ‘Scolopendra’

Abstract

Op het Comenius Lyceum Amsterdam worden verschillende dieren in terraria (glazen biotopen) gehouden. De verzorging van deze dieren en hun verblijven rust op de dierenwerkgroep; Scolopendra. Leerlingen kunnen zich vrijwillig opgeven voor lidmaatschap. Gedurende een lesjaar volgen leden van Scolopendra een programma waarin zij bepaalde competenties beoefenen. Aan het einde van een lesjaar ontvangen de leden een certificaat. De afgelegde weg naar het certificaat is ons doel; het certificaat een beloning voor de afgelegde weg.

J.W. Smit

w.smit@comeniuslyceum.nl

DIERENWERK GROEP SCOLOPENDRA

Modum Compendium

INLEIDING

Dit document geeft informatie over de dierenwerkgroep van het Comenius Lyceum te Amsterdam; Scolopendra. Het beschrijft de opzet en doelen van Scolopendra, hoe wij deze doelen willen bereiken, en welke minimeisen we stellen aan onze leden. Deze eisen zijn op te splitsen in ‘voorwaarden voor lidmaatschap’ en ‘voorwaarden voor het behalen van het certificaat.’

DIERENWERK GROEP SCOLOPENDRA

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	1
OPBOUW VAN SCOLOPENDRA	3
DOELEN	4
MINIMUMEISEN VOOR DEELNAME	5
MINIMUMEISEN VOOR CERTIFICAAT	6
Minimumeisen voor het certificaat ‘Verzorger’	6
Minimumeisen voor het certificaat ‘leerlingcoach’	6
Lessen	7
Extra activiteiten.....	8
COMPETENTIES	9
Competenties ‘verzorger’	9
Competenties ‘leerlingcoach’	9
AFSLUITING LESJAAR	10

DIERENWERK GROEP SCOLOPENDRA

OPBOUW VAN SCOLOPENDRA

Scolopendra is opgezet en wordt geleid door Jan Willem Smit; instructeur op het Comenius Lyceum. De werkgroep werkt nauw samen met Rob Oudejans, verzorger van de flora en fauna in de Ecolas van het Comenius Lyceum. Samen vormen zij het bestuur van Scolopendra.

Leerlingen kunnen in het begin van het schooljaar lid worden van Scolopendra. In principe kunnen leerlingen uit alle jaarlagen zich aanmelden voor deelname. Deelname later in het jaar kan enkel onder bepaalde voorwaarde, afhankelijk van het dan huidige aantal actieve deelnemers en/of bij blijk van voldoende motivatie.

We richten ons voor de werving van leden op de brugklassen. Mijns inziens geeft dit het stevigste fundament voor de komende schooljaren waarin we ons programma verder willen ontwikkelen.

De leden in de werkgroep volgen een programma en voeren verzorgende en/of coachende taken uit gedurende een (1) schooljaar. De rollen die leerlingen kunnen hebben in de werkgroep is die van verzorger (het eerste jaar van deelname) of leerlingcoach (wanneer het certificaat 'verzorger' behaald is). In en derde jaar van deelname wordt er een tutorrol ingevuld.

Het Comenius Lyceum faciliteert de werkruimte en benodigdheden voor Scolopendra. Wanneer mogelijk en wenselijk kunnen de dieren en/of hun verblijven worden gebruikt ter verrijking van de lesstof, met inachtneming van het welzijn van de dieren.

Alle activiteiten van Scolopendra vinden - in principe - in de eigen tijd van de leden plaats en dus niet in de plaats van schooltijd. Pauzes en vrije uren worden hierin gerekend tot eigen tijd.

DIERENWERK GROEP SCOLOPENDRA

DOELEN

Deze werkgroep is in het leven geroepen om meervoudige redenen die allemaal te herleiden zijn naar onze wens voor degelijk onderwijs op een school waar de sfeer goed is en waar de leerlingen graag naartoe gaan. Op deze manier willen we onze leerlingen helpen productieve wereldburgers te worden met veel kennis en wijsheid. Wij willen dat bereiken door de leerlingen via de werkgroep kennis te laten maken met terraristiek.

Gedurende een lesjaar leren de leerlingen praktische zaken wat betreft verzorging en diersystematiek, maar laten we ze ook nadenken over ethische vraagstukken over wijze waarop mensen met de natuur omgaan. Leerlingen krijgen te maken met geboorte van nieuwe dieren, maar waarschijnlijk ook met sterfte van dieren. We willen dat de leerlingen verantwoordelijkheidsgevoel ontwikkelen door ze in de gelegenheid te stellen verantwoording op zich te nemen. We verrijken hun kennis ook met de hulp van collega's uit andere secties (AK, BIO, BV, NA, MA) om ze in het kader van hun competenties bloot te stellen aan lesstof waar zij in een latere fase van hun schooltraject weer mee te maken (kunnen) krijgen.

Op deze manier verrijken we ze met kennis die ze als kapstok kunnen gebruiken om nieuwe kennis makkelijker aan op te hangen. Ook hopen we op de lange termijn bij deze leerlingen zodanig veel liefde voor de natuur te kweken dat dit later in hun leven invloed heeft op de manier waarop zij in het leven staan en met hun omgeving omgaan.

DIERENWERK GROEP SCOLOPENDRA

MINIMUMEISEN VOOR DEELNAME

Het fundament van Scolopendra wordt gevormd door de dieren die we op school houden. Om lid te zijn en te blijven dient een lid ondersteunende taken uit te voeren t.b.v. de verzorging van de aanwezige dieren (verzorger) of leerlingen aan te sturen en kennis over te dragen aan verzorgers in opleiding (leerlingcoach). Naast de verzorging worden er vanuit Scolopendra lessen en andere activiteiten georganiseerd. De activiteiten naast het verzorgen zijn niet verplicht voor deelname, maar wij verwachten wel dat een lid een zichtbare inspanning maakt om aan alle activiteiten mee te doen.

De weg naar het certificaat is ons doel, het certificaat zelf de beloning voor de afgelegde weg.

De schoolleiding van het Comenius Lyceum en het bestuur van Scolopendra kunnen ieder op zich besluiten het lidmaatschap van een lid te beëindigen, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van wangedrag van dat lid binnen de school. Zowel het Comenius Lyceum als Scolopendra verwacht van de leden dat ze zich netjes gedragen.

DIERENWERK GROEP SCOLOPENDRA

MINIMUMEISEN VOOR CERTIFICAAT

MINIMUMEISEN VOOR HET CERTIFICAAT 'VERZORGER'

Wanneer aan het einde van een schooljaar aan alle eisen voldaan is ontvangt een verzorger een certificaat van deelname en behaalde competenties. Om het certificaat te kunnen krijgen dient een lid;

1. een heel schooljaar dierverzorgende taken te hebben uitgevoerd in de werkgroep
2. minimaal 9 (gast)lessen bijgewoond te hebben *
3. aan minimaal 2 extra activiteit deelgenomen te hebben **

MINIMUMEISEN VOOR HET CERTIFICAAT 'LEERLINGCOACH'

Wanneer aan het eind van een schooljaar aan alle eisen voldaan is ontvangt een leerlingcoach een certificaat van bekwaamheid voor het behalen van bepaalde competenties. Om het certificaat te kunnen krijgen dient een lid;

1. een heel schooljaar coachende taken te hebben uitgevoerd in de werkgroep t.b.v. de verzorging van de dieren
2. minimaal 2 (gast)lessen bijgewoond te hebben *
3. aan minimaal 2 extra activiteit deelgenomen te hebben **
4. minimaal 1 presentatie/les te hebben gegeven ***

* Vanuit Scolopendra wordt de leden lessen aangeboden die betrekking en/of raakvlakken hebben met de verzorgende activiteiten van werkgroep.

** Vanuit de werkgroep wordt een aantal keer per jaar een activiteit georganiseerd.

*** De coach kiest een onderwerp waarover hij of zij iets over zou willen uitleggen, bereid dit lesje voor (Prezi, PowerPoint) en geeft dit lesje aan andere leden en/of docenten en/of ouders. Dit mag eventueel met z'n tweeën gemaakt en gepresenteerd worden. Het telt mee als 1/#aantal presentatoren.

Er wordt rekening gehouden met een mindering tot 25% door onbeschikbaarheid.

DIERENWERK GROEP

SCOLOPENDRA

LESSEN

Dit zijn de lessen die verspreid over het schooljaar in welke volgorde dan ook worden aangeboden. Zowel verzorgers als leerlingcoaches kunnen deze lessen bijwonen;

1. Kennismaking, doelen en afspraken
2. Debat: De ethiek van dieren in gevangenschap
3. Angst en hanteren
 - a. De baardagamen
 - b. Spinnen, miljoenpoten, etc.
 - c. Verschillende voedseldieren
4. Terrariumtechniek
 - a. De basis
 - b. Gevorderd
5. Natuurlijke omstandigheden
 - a. Klimaten
 - b. Licht
6. Voeding
 - a. Algemeen
 - b. Soorten voeding (dierlijk, plantaardig, anders)
7. Leren observeren
8. Systematiek
 - a. Geleedpotigen
 - b. Gewervelden
9. Kweek

Sommige lessen worden opgesplitst of kunnen samengevoegd worden. Dit wordt ter plekke bepaald en gaat een natuurlijk verloop.

DIERENWERK GROEP SCOLOPENDRA

EXTRA ACTIVITEITEN

Dit zijn de extra activiteiten waar de leden gedurende een schooljaar aan kunnen meedoen;

- Een bezoek aan een natuurgebied
- In groepsverband een relevante natuurdocumentaire kijken
- In groepsverband een dierentuin bezoeken
- Spreekbeurt/rondleiding door de Ecolas houden voor familie/vrienden
- Helpen op de open dagen en/of de mini master classes (MMC)

Wanneer leden uit eigen initiatief een activiteit organiseren of op een andere wijze iets extra's doen voor de werkgroep kan besloten worden dit mee te laten tellen als extra activiteit op het certificaat.

DIERENWERK GROEP

SCOLOPENDRA

COMPETENTIES

COMPETENTIES 'VERZORGER'

Dit zijn de competenties waar de verzorgers gedurende een schooljaar aan werken;

- Samenwerken in een team
- Verantwoordelijkheid dragen
- Respectvol omgaan met dieren
- Hanteren verschillende dieren
- Verzorging verschillende dieren
- Opbouw en werking van een terrarium
- Contact met ouders, hobbyisten en leveranciers
- Kennis vergaren uit literatuur
- Opedane kennis doorgeven aan derden

Naast bovenstaande competenties zijn er ook nog activiteit gerelateerde competenties mogelijk.

COMPETENTIES 'LEERLINGCOACH'

Dit zijn de competenties waar de leerlingcoaches gedurende een schooljaar aan werken;

- Leidinggeven aan een team
- Verantwoordelijkheid dragen
- Opedane kennis doorgeven aan derden
- Contact met ouders, hobbyisten en leveranciers

DIERENWERK GROEP SCOLOPENDRA

AFSLUITING LESJAAR

Aan het eind van ieder jaar reflecteren we terug op dat jaar en kijken we hoe we de werkgroep het jaar erna willen vormgeven. We passen onze doelen aan naar haalbaarheid en succes.

De leerlingen die in een vorig schooljaar hebben meegedaan kunnen worden ingezet voor de werving van nieuwe leden in het begin van het nieuwe schooljaar.

Leden die het niet gelukt is om aan alle certificatieisen te voldoen kunnen het volgende lesjaar meedraaien als verzorger tot ze aan alle voorwaarden voldaan hebben om zo alsnog een certificaat te krijgen.

De leerlingen die een certificaat 'verzorger' hebben gehaald en het volgende lesjaar weer mee willen doen gaan in het volgende jaar aan de slag als leerlingcoach. Ze begeleiden dan de nieuwe verzorgers. Als leerlingcoach zullen ze ook verzorgende taken kunnen uitvoeren, maar dan in mindere mate. De nadruk ligt op het leren begeleiden en leiding geven aan een klein groepje leerlingen.

J.W. Smit